

**Centrum pro výzkum veřejného mínění
Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.**

Jilská 1, Praha 1

Tel./fax: 286 840 129

E-mail: marketa.skodova@soc.cas.cz

Občané o předsednictví ČR v Radě Evropské unieTechnické parametry

<i>Výzkum:</i>	<i>Naše společnost 2009, v09-03</i>
<i>Realizátor:</i>	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Projekt:</i>	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Termín terénního šetření:</i>	<i>2. 3. – 9. 3. 2009</i>
<i>Výběr respondentů:</i>	<i>Kvótní výběr</i>
<i>Kvóty:</i>	<i>Region (Oblasti NUTS 2), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
<i>Zdroj dat pro kvótní výběr:</i>	<i>Český statistický úřad</i>
<i>Reprezentativita:</i>	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
<i>Počet dotázaných:</i>	<i>1139</i>
<i>Metoda sběru dat:</i>	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem</i>
<i>Výzkumný nástroj:</i>	<i>Standardizovaný dotazník</i>
<i>Otázky:</i>	<i>PM.134b, PM.135b, PM.136b, PM.137, PM.138, PM 146</i>
<i>Zveřejněno dne:</i>	<i>6. dubna 2009</i>
<i>Zpracovala:</i>	<i>Markéta Škodová</i>

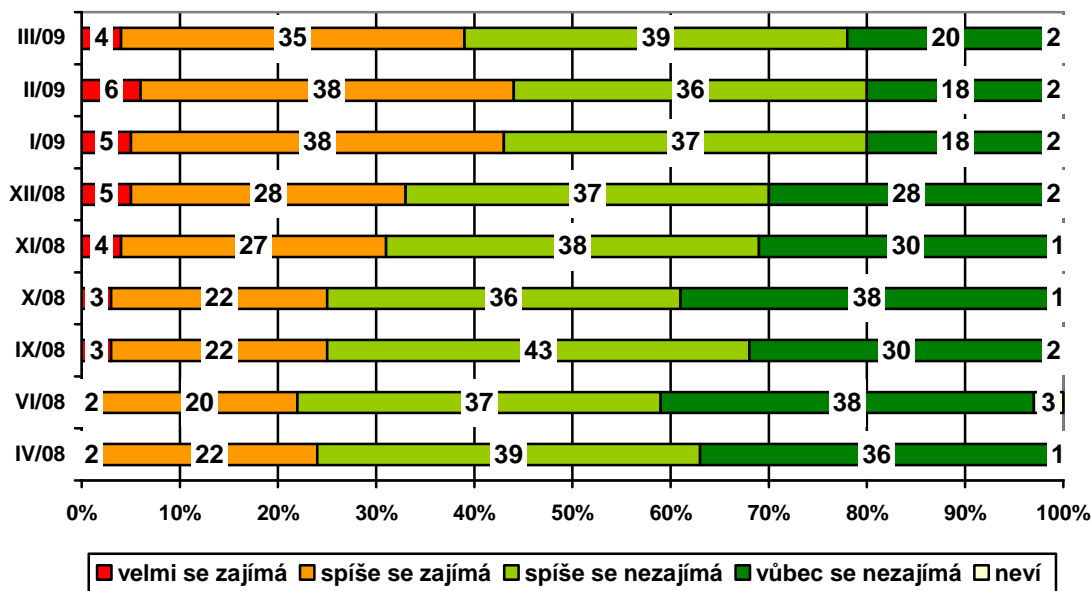
Do svého březnového šetření zařadilo Centrum pro výzkum veřejného mínění blok otázek zabývajících se tématem předsednictví České republiky v Radě Evropské unie. Šetření zkoumalo zájem respondentů o tuto problematiku, jejich informovanost a hodnocení příprav i samotného předsednictví.

Ve veřejnosti stále převažuje podíl lidí, kteří se o předsednictví ČR v Radě EU nezajímají (59 % při součtu odpovědí „spíše nezajímá“ a „vůbec nezajímá“), téměř dvě pětiny oslovených naopak o dané téma jeví zájem (39 % při součtu odpovědí „spíše zajímá“ a „velmi zajímá“). Jak je patrné z grafu 1 na následující straně, od dubna loňského roku, kdy byla otázka v kontinuálním šetření CVVM položena poprvé, vzrostl podíl lidí proklamujících zájem o danou problematiku (nárůst o 15 procentních bodů), a naopak klesl podíl těch, kteří se o téma nezajímají (pokles o 16 procentních bodů).

Statisticky významně častěji se o předsednictví vůbec nezajímají lidé, kteří svou životní úroveň označují jako špatnou. Rozdíly v rozložení odpovědí se projevily i při třídění podle vzdělání. Zájem o předsednictví roste s dosaženým stupněm

vzdělání. Nejméně se o dané téma zajímají lidé se základním vzděláním (35 % z nich zvolilo odpověď „vůbec se nezajímá“), nejvíce vysokoškoláci (72 % se o předsednictví zajímá – při součtu odpovědí „spíše se zajímá“ a „rozhodně se zajímá“). V porovnání s ostatními voliči se o předsednictví častěji zajímají lidé, kteří by v parlamentních volbách dali svůj hlas ODS.

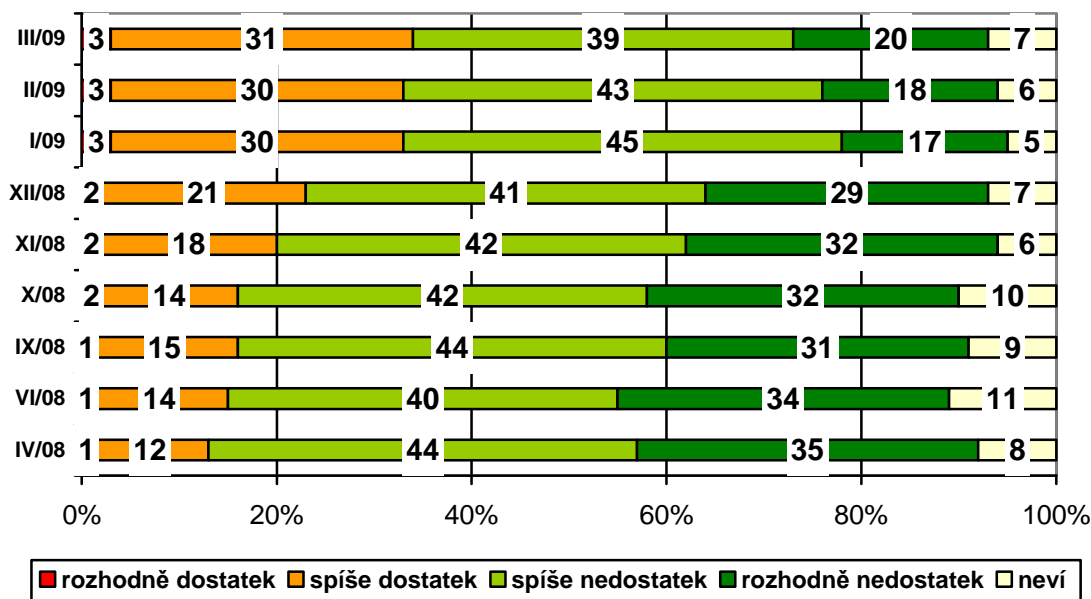
Graf 1: Zájem o předsednictví ČR v EU (v %)¹

Většina populace starší 15 let se dále shodla na tom, že má o daném tématu málo informací². Pokud jde o to, co samotné předsednictví obnáší, nedostatek informací deklarovaly téměř tři pětiny lidí (59 % při součtu odpovědí „spíše nedostatek“ a „rozhodně nedostatek“), zatímco třetina (34 %) respondentů se domnívala, že je informována dostatečně.

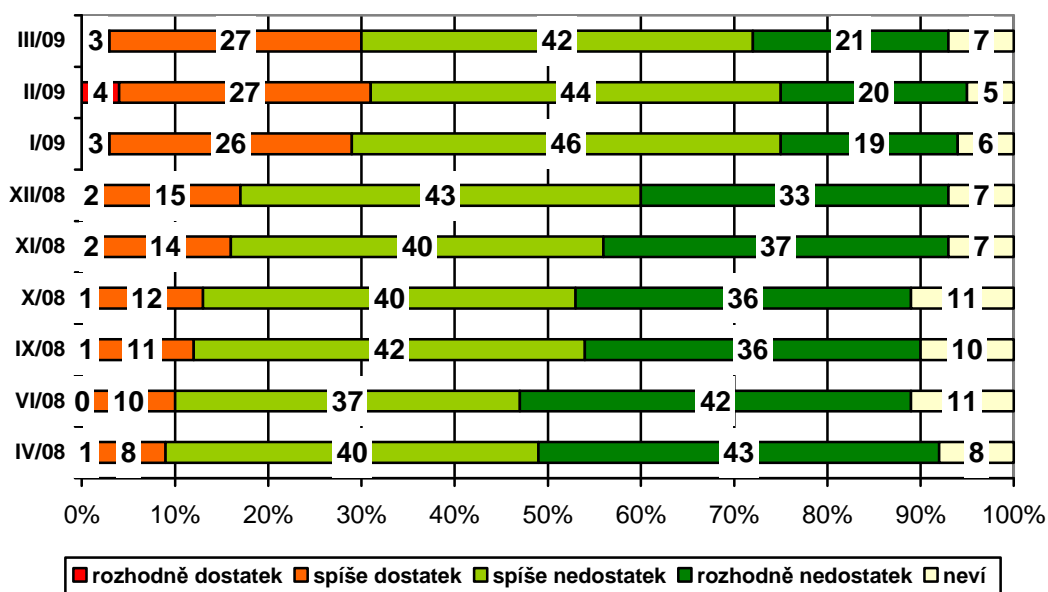
¹ Znění otázky: „Česká republika předsedá od 1. ledna tohoto roku Radě Evropské unie. Nakolik se Vy osobně zajímáte o předsednictví ČR v Radě EU? Velmi se zajímáte, spíše se zajímáte, spíše se nezajímáte, vůbec se nezajímáte.“ Znění otázky od dubna do prosince 2008: „Česká republika bude v první polovině roku 2009 předsedat Radě Evropské unie. Nakolik se Vy osobně zajímáte o předsednictví ČR v Radě EU? Velmi se zajímáte, spíše se zajímáte, spíše se nezajímáte, vůbec se nezajímáte.“

² Znění otázky: „A jak byste zhodnotil svou informovanost o tomto tématu obecně? Máte dostatek nebo nedostatek informací a) o tom, co toto předsednictví obnáší, b) o činnosti české vlády v souvislosti s předsednictvím, c) o jednotlivých lidech, kteří se na předsednictví podílejí?“ Možnosti odpovědí: Rozhodně dostatek, spíše dostatek, spíše nedostatek, rozhodně nedostatek. Znění otázky od dubna do prosince 2008: „A jak byste zhodnotil svou informovanost o tomto tématu obecně? Máte dostatek nebo nedostatek informací a) o tom, co toto předsednictví obnáší, b) o přípravách české vlády na toto předsednictví, c) o jednotlivých lidech, kteří se na přípravách podílejí?“ Možnosti odpovědí: Rozhodně dostatek, spíše dostatek, spíše nedostatek, rozhodně nedostatek.

Graf 2: Informace o tom, co předsednictví obnáší (v %)

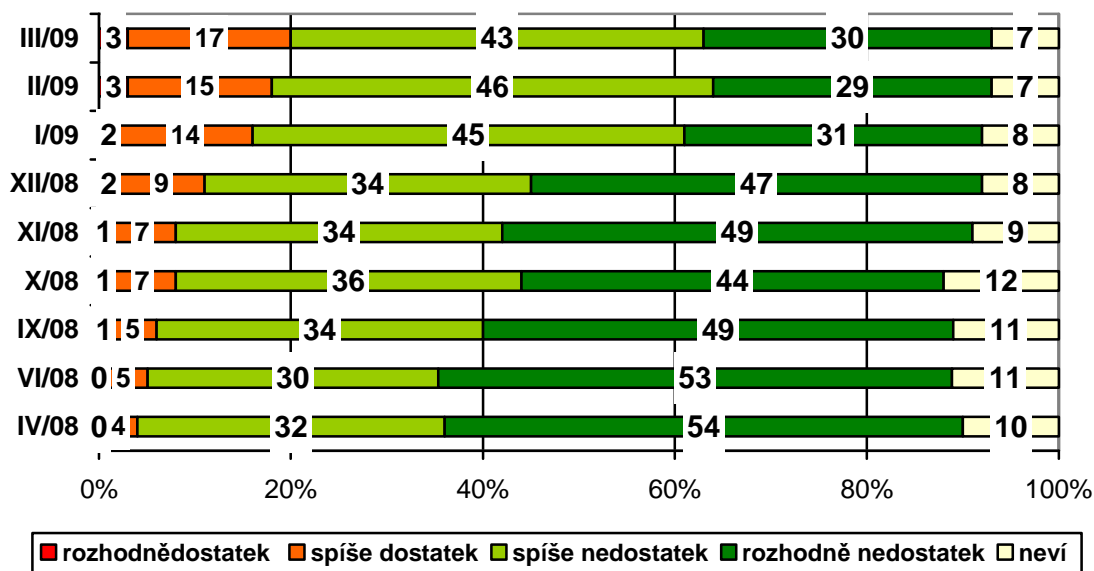
Jak je patrné z grafu 2, od prosince loňského roku vzrostl o 11 procentních bodů podíl občanů, kteří se cítí být informováni o tom, co předsednictví obnáší, a od dubna vzrostl tento podíl o celých 21 procentních bodů. To lze nejspíš přičíst na vrub zejména tomu, že téma se stalo, počínaje koncem loňského roku, velmi výraznou součástí veřejného (politického i mediálního) prostoru.

Pocit neinformovanosti převládal v české veřejnosti i co se týče příprav české vlády na předsednictví. Více než tři pětiny občanů (63 % při součtu odpovědí „spíše nedostatek“ a „rozhodně nedostatek“) deklarovaly nedostatek informací o této věci, informovaných se cítilo být 30 % oslovených. I u této otázky lze od dubna zaznamenat nárůst informovaných lidí, jejichž podíl se počínaje prvním šetřením zvýšil o 21 procentních bodů (viz graf 3).

Graf 3: Informace o činnosti vlády při předsednictví (v %)

O konkrétních lidech, kteří se na přípravách podílejí, se cítilo být na začátku prosince informováno 20 % respondentů, většina vzorku populace naopak artikulovala neinformovanost (uvedlo to 73 % dotázaných). Pro rozložení odpovědí viz graf 4.

Graf 4: Informace o lidech podílejících se na předsednictví (v %)

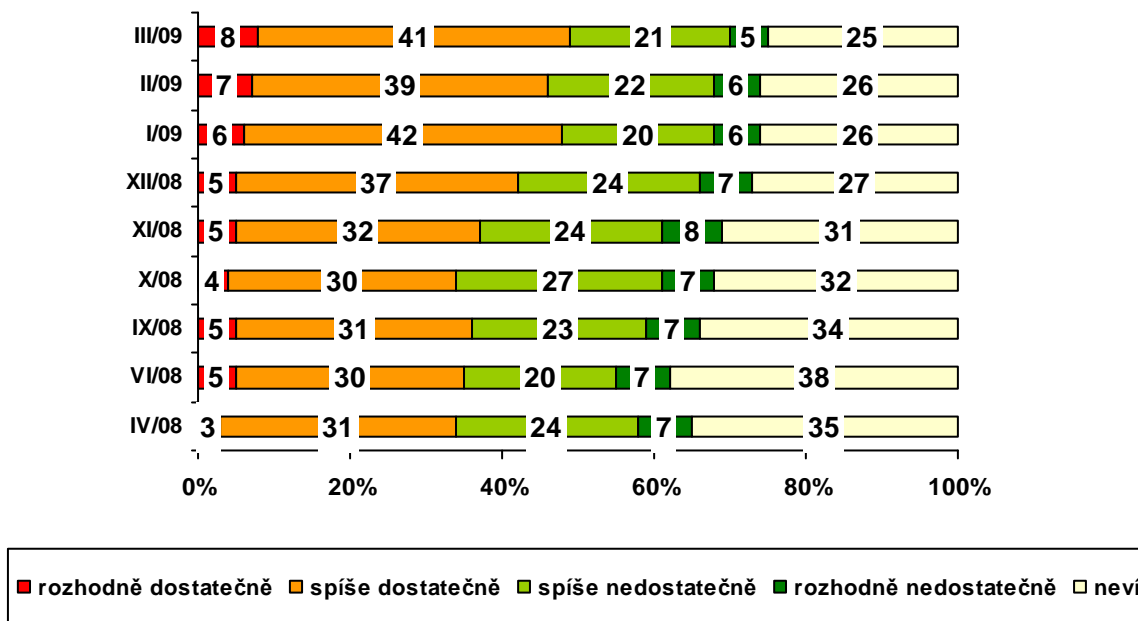

„Spíše dostatečně“ jsou o všech třech tématech častěji informováni dotázaní s proklamovanou dobrou životní úrovní a vysokoškoláci. Spíše dostatek informací mají v porovnání s ostatními voličskými „tábory“ také lidé, kteří by v parlamentních volbách dali svůj hlas ODS.

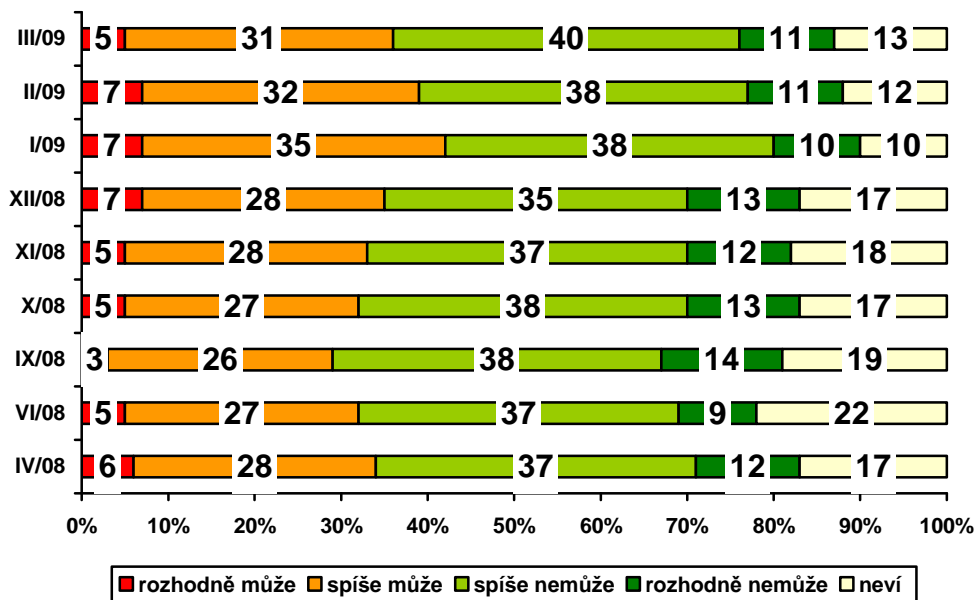
Při hodnocení příprav se necelá polovina respondentů (49 %) přiklonila k názoru, že Česká republika je na předsednictví připravena dostatečně, zhruba pětina veřejnosti (26 %) naopak soudila, že připravenost ČR je nedostatečná, a 25 % oslovených se k otázce nedovedlo vyjádřit, a zvolilo tedy odpověď „nevím“ (viz graf 5).

Velký podíl spontánních odpovědí „nevím“ svědčí o značné neinformovanosti uvnitř veřejnosti, ačkoli je třeba si všimnout i toho, že v posledním šetření byl tento podíl veřejnosti ve srovnání s výsledky předchozích výzkumů nejmenší – v porovnání s dubnovým šetřením poklesl o devět procentních bodů.

Statisticky významně častěji volili odpovědi „rozhodně dostatečně“ a „spíše dostatečně“ vysokoškolsky vzdělaní respondenti; co se týče voličských preferencí, nejčastěji je naše země na předsednictví dostatečně připravena podle názoru potenciálních voličů ODS. Více informováni se cítí být také dotázaní, kteří v první otázce uvedli, že se o předsednictví ČR zajímají.

Graf 5: Je ČR dostatečně připravena na předsednictví? (v %)³

Z analýzy odpovědí na další otázku tematického bloku vyplynulo, že zhruba polovina respondentů (51 %) nesouhlasí s názorem, že země předsedající Radě EU může významně ovlivnit politiku unie. Více než třetina občanů (36 %) si naopak myslí, že předsedající země unijní politiku ovlivnit může (viz graf 6).

Graf 6: Vliv předsedající země na politiku EU (v %)⁴

³ Znění otázky: „Domníváte se, že Česká republika je na předsednictví v Radě Evropské unie připravena dostatečně nebo nedostatečně? Rozhodně dostatečně, spíše dostatečně, spíše nedostatečně, rozhodně nedostatečně.“ Od dubna do prosince 2008 byla otázka formulována v budoucím čase.

⁴ Znění otázky: „Může nebo nemůže podle Vašeho názoru země předsedající Radě Evropské unie významně ovlivnit politiku EU?“ Možnosti odpovědí: rozhodně může, spíše může, spíše nemůže, rozhodně nemůže.

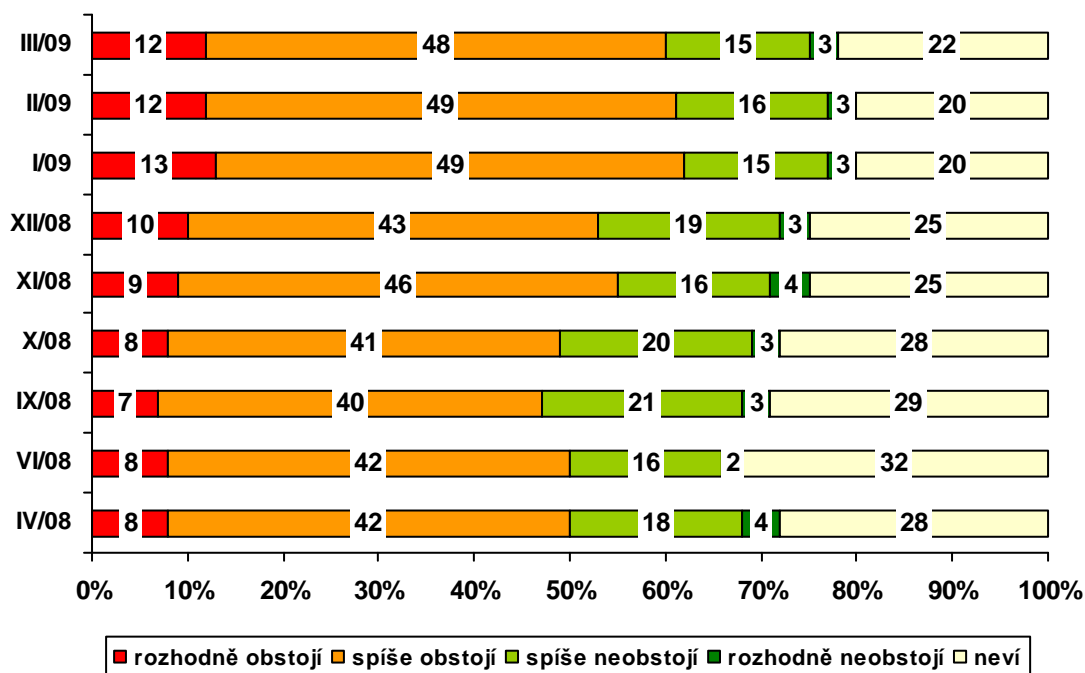
Jak se dále ukázalo – ač se cítí být o daném tématu nedostatečně informováni či o něj nemají takový zájem – jsou Češi, co se průběhu předsednictví ČR v Radě EU týče, stále spíše optimističtí. Celé tři pětiny (60 %) totiž soudí, že naše republika jako předsedající země obstojí.

K názoru, že ČR v této roli neobstojí, se přiklonila necelá pětina (18 %) oslovených (při součtu odpovědí „spíše neobstojí“ a „rozhodně neobstojí“).

Z časového srovnání je zřejmé, že ohledně výsledků předsednictví jsou čeští občané spíše pozitivně naladěni, značná část (v posledním šetření to byla více než pětina) však nemá na tuto otázku jasný názor, a volí tedy odpověď „nevím“. Rozložení odpovědí opět dokládá nedostatečnou informovanost veřejnosti. Pro podrobné výsledky viz graf 7.

Třídění druhého stupně ukázalo, že k hodnocení českého předsednictví jako úspěšného (ČR „rozhodně obstojí“) se častěji přikláněli potenciální voliči ODS a lidé s dobrou životní úrovní.

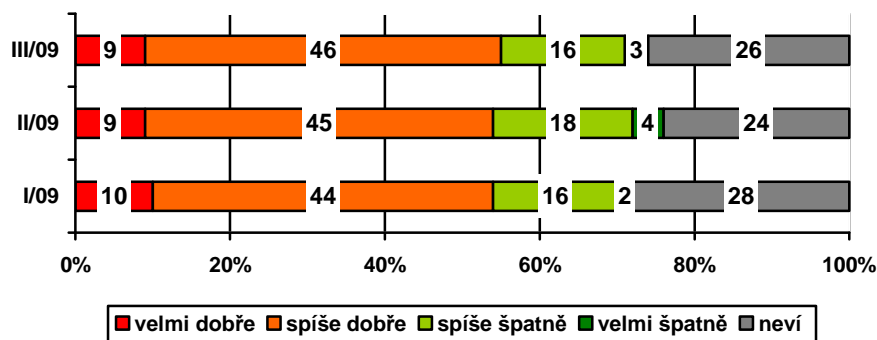
Graf 7: Obstojí ČR jako předsednická země? (v %)⁵

⁵ Znění otázky: „Myslíte si, že Česká republika v pozici předsednické země obstojí nebo neobstojí?“ Možnosti odpovědí: rozhodně obstojí, spíše obstojí, spíše neobstojí, rozhodně neobstojí.

Více než polovina českých občanů je toho názoru, že naše země si v pozici předsedající země vede dobře (55 % při součtu odpovědí „velmi dobře“ a „spíše dobře“), opačný názor má více než pětina respondentů (19 % při součtu odpovědí „spíše špatně“ a „velmi špatně“). Odpověď neví zvolilo 26 % dotázaných.

Graf 8: Jak si ČR vede jako předsedající země? (v %)⁶

Kladné hodnocení statisticky významně častěji vyjadřovali vysokoškoláci, potenciální voliči ODS a respondenti s proklamovanou dobrou životní úrovní. Lidé se základním vzděláním volili statisticky významně častěji než lidé s vyššími stupni vzdělání odpověď „neví“.

⁶ Znění otázky: „Jak si podle Vás vede Česká republika jako země předsedající radě Evropské unie? Velmi dobře, spíše dobře, spíše špatně, velmi špatně.“